

**BOSNA I HERCEGOVINA
REPUBLIKA SRPSKA
JU VISOKA MEDICINSKA ŠKOLA PRIJEDOR**

**UPUTSTVO ZA PISANJE
ZAVRŠNOG RADA**

**Pripremio:
Prof. dr Ilija Stijepić**

1. OBAVEZA IZRADE ZAVRŠNOG RADA

- ✓ **Izradom** i **odbranom** diplomskog rada student završava studij na Visokoj medicinskoj školi Prijedor.

Odbrani može pristupiti samo student koji je uspješno položio sve ispite predviđene nastavnim planom i programom kao i ostale obaveze predviđene istim.

- ✓ Uspješnom izradom i odbranom završnog rada student dokazuje da je sposoban primijeniti:
 - teorijsko i praktično znanje stečeno tokom studija kao i
 - sposobnost samostalnog služenja aktuelnom domaćom i stranom literaturom u pismenoj obradi.

2. IZBOR TEME I PRIJAVA ZAVRŠNOG RADA

- ✓ Završni rad može biti:
bibliografski, eksperimentalni ili kombinovani
- ✓ Studenti mogu izabrati završni rad iz **svih predmeta** koje izučavaju
- ✓ Student može da dobije temu završnog rada u toku VIII semestra iz predmeta utvrđenih nastavnim planom.
- ✓ Student bira mentora i u saradnji s njim dogovara naziv teme . Student može i sam predložiti temu završnog rada (u dogovoru s mentorom).
- ✓ Na obrascu “**Prijava teme završnog rada**” student od mentora dobija potpisanu, pismenu suglasnost na izabranu temu rada ovjerenu od strane direktora Visoke škole

- ✓ Završni rad student može da brani kada **položi sve ispite** i ispuni sve obaveze predviđene nastavnim planom (osim u avgustu)
- ✓ Student podnosi prijavu za odbranu završnog rada studentskoj službi na obrascu „**Zahtjev za odbranu završnog rada**“.
- ✓ Konačnu verziju završnog rada student predaje u 4 (četiri) pisanih primjeraka ukoričenih u tvrdi povež u studentsku službu.
- ✓ Tri primjerka završnog rada se predaju članovima komisije, a jedan primjerak u dosije studenta (sa CD omotom).
- ✓ Odbrana završnog rada se vrši pred **tročlanom Komisijom** koju čine mentor i još dva člana iz reda nastavnika ili predavača.
- ✓ Odbrana završnog rada je **usmena i javna**.

- ✓ Odbrana se sastoji od **usmenog prikaza rezultata** završnog rada i **provjere znanja** iz područja završnog rada u trajanju od ukupno 30 minuta (do 20 minuta izlaganje i 10 minuta provjera znanja).
- ✓ Pod provjerom znanja smatra se odgovaranje na pitanja u vezi sa radom koja studentu postavljaju članovi Komisije.
- ✓ Svaki član komisije može da postavi najmanje jedno pitanje.
- ✓ Odbranjeni završni rad se ocjenjuje ocjenama od šest (6) do deset (10). Neodbranjen završni rad se ocjenjuje ocjenom pet (5).
- ✓ Student koji nije uspješno odbranio završni rad, može tražiti da mu se odobri druga tema i mentor po postupku koji je isti kao i za prvu temu
- ✓ Student može da prijavi završni rad najviše dva puta

Odbrana završnog rada

```
graph TD; A[Odbrana završnog rada] --> B[Usmeni prikaz rezultata]; A --> C[Provjera znanja iz područja završnog rada (max.30 min)]; C --> D[do 20 minuta izlaganje]; C --> E[10 minuta provjera znanja];
```

Usmeni prikaz rezultata

Provjera znanja iz područja
završnog rada (max.30 min)

do **20** minuta
izlaganje

10 minuta provjera
znanja

✓ Pod **provjerom znanja** smatra se odgovaranje na pitanja u vezi sa radom koja studentu postavljaju članovi Komisije.

✓ Svaki član komisije može da postavi **najmanje jedno pitanje**.

- ✓ **Odbranjeni završni rad** se ocjenjuje ocjenama od šest (6) do deset (10). Neodbranjen završni rad se ocjenjuje ocjenom pet (5).
- ✓ Student koji **nije uspješno odbranio** završni rad, može tražiti da mu se odobri druga tema i mentor po postupku koji je isti kao i za prvu temu
- ✓ Student može da prijavi završni rad **najviše dva puta**
- ✓ Sva sporna pitanja u vezi s postupkom odbrane završnog rada **rješava direktor.**

Student nezadovoljan odlukom direktora, **može se žaliti Senatu** Visoke škole u roku od tri dana od dana saopštavanja odluke.

Odluka Senata Visoke škole **je konačna.**

3. IZGLED I STRUKTURA ZAVRŠNOG RADA

IZGLED naslovne stranice

Прилог 2

**ЈАВНА УСТАНОВА
ВИСОКА МЕДИЦИНСКА ШКОЛА ПРИЈЕДОР**
(Times New Roman 16, Bold)

СТУДИЈСКИ ПРОГРАМ:

ЗАВРШНИ РАД

(Times New Roman 16, Bold)

НАСЛОВ ЗАВРШНОГ РАДА

(Times New Roman 18, Bold)

Име Презиме

(Times New Roman 16, Bold)

(Times New Roman 14)

Приједор, мјесец година.

IZGLED druge stranice

Прилог 3

ДАТУМ ОДБРАНЕ: _____

ОЦЈЕНА РАДА: _____

ОЦЈЕНА ОДБРАНЕ: _____

СРЕДЊА ОЦЈЕНА: _____

МЕНТОР:
ИМЕ ПРЕЗИМЕ, ЗВАЊЕ

СТУДЕНТ:
ИМЕ ПРЕЗИМЕ

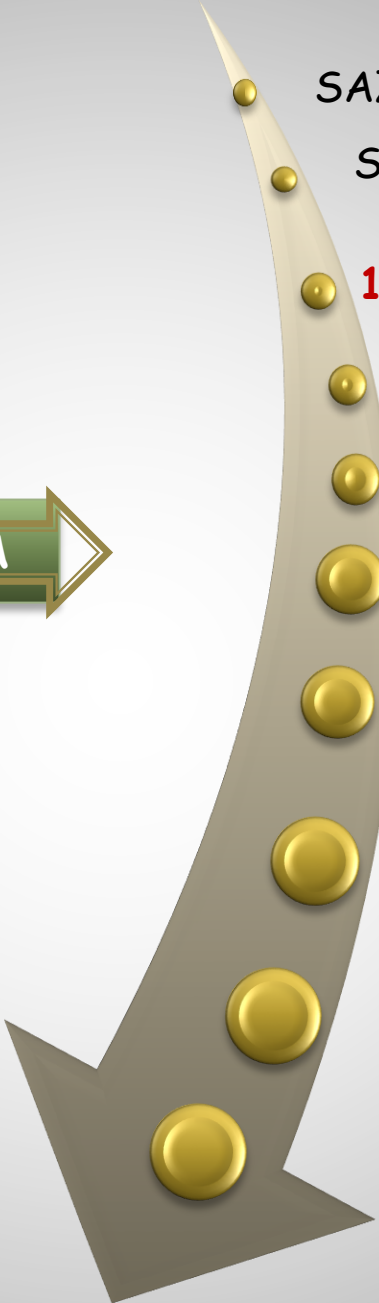
IZGLED I STRUKTURA ZAVRŠNOG RADA

1. **Naslovna stranica (korice)** završnog rada treba izgledati kao na slici na prethodnoj stranici (u Pravilniku Prilog 2).
2. **Prva stranica** u završnom radu identična je koricama.
3. Na **drugoј stranici** navodi se datum odbrane, ocjena rada, ocjena odbrane i srednja ocjena, ime i prezime mentora sa oznakom nastavničkog zvanja, te ime i prezime studenta (slika na prethodnoj stranici i u Pravilniku Prilog 3)
4. Zahvalnica (nije nužna)

5. STRUKTURA ZAVRŠNOG RADA

STRUKTURA ZAVRŠNOG RADA

SAŽETAK

SADRŽAJ

1. UVOD

2. TEORIJSKI DIO

3. CILJ RADA

4. MATERIJAL I
METODE

5. REZULTATI I
DISKUSIJA

6. ZAKLJUČAK

7. LITERATURA

(8. PRILOZI)

STRUKTURA ZAVRŠNOG RADA

- **Sažetak** se piše jasno i koncizno sa maksimalno 150 riječi, sa objašnjenjem svrhe rada, primijenjenog istraživanja i uz naznaku dobijenih najznačajnijih rezultata. Potrebno je navesti maksimalno 5 Ključnih riječi.
- **Sadržaj** daje popis naslova u tekstu i redni broj stranice s pojedinim naslovom.

Sadržaj treba biti automatski izgenerisan korištenjem funkcionalnosti programa za obradu teksta (MS Word, OpenOffice, LibreOffice,...).

Iza **Sadržaja rada** sva poglavlja koja slijede započinju **na posebnoj stranici**.

STRUKTURA ZAVRŠNOG RADA

1. **Uvod** treba započeti prikazivanjem osobina i značenja odabranog područja istraživanja, a nastaviti bližim određivanjem svrhe i predmeta istraživanja.

U Uvodu se daje ukratko (do jedne stranice kucanog teksta) opis dosadašnjih saznanja na području odabranog istraživanja.

2. **Teorijski dio** je prikaz do sada poznatih činjenica o odabranoj temi. U teorijskom dijelu se može opisati i opširniji teorijski pristup problemu, pri čemu student može koristiti i određene udžbenike, prikazati neki ključni grafikon ili šemu, i sve propratiti tačnom bibliografskom referencom koja odgovara izvoru informacije. Teorijski dio je prikaz do sada poznatih činjenica o odabranoj temi.

3. **Cilj rada** (definirati osnovni cilj/ciljeve rada)

4. U poglavlju **Materijal i metode**, student iznosi sve pojedinosti o upotrijebljenim materijalima i metodama, kako bi se na osnovu toga mogli vjerodostojno ponoviti svi opisani postupci i dobiti slični rezultati.

Materijal i Metode rada treba pisati sa posebnim podnaslovima. Takođe, treba objasniti statističke metode ili programe za obradu podataka ako su primijenjeni.

5. **Rezultati i diskusija** su jedno od najbitnijih poglavlja završnog rada, jer to poglavlje sadrži rezultate istraživanja, koji moraju biti napisani jasno i precizno (piše se u trećem licu i prošlom vremenu).

- ✓ **Tekst** u ovom poglavlju mora biti **usklađen** sa **tabelama** i **slikovitim prikazima**.
- ✓ Isti rezultati se mogu prikazivati samo u tabelama ili slikovitim prikazima (grafikoni, histogrami, slike i sl.), ali nikako i jedno i drugo.
- ✓ Diplomski rad koji ne uključuje sopstvena istraživanja piše se u formi revijalnog rada.

6. **Zaključak** treba sadržavati sažetak rezultata završnog rada, i ne bi trebao prelaziti jednu stranicu teksta, ali ni manje od pola stranice.
7. **Literatura** sadrži popis korištene i citirane literature. Ona može biti iz različitih izvora (knjige, časopisi, publikacije i monografije, literatura sa interneta). Prilikom navođenja izvora moguće je odabrati nekoliko sistema navođenja (u Visokoj medicinskoj školi Prijedor koriste se harvardski i vankuverski formati)
8. **Prilozi** se, ako ih rad sadrži, numerišu i izdvajaju u posebno poglavlje.

4. TEHNIČKA OBRADA ZAVRŠNOG RADA

Format

Završni rad piše se na papiru formata A4(210×297 mm) u programu Microsoft Word.

Opseg

Dvadeset (20) do četrdeset (40) stranica

Margine

Podešavaju se na: 3,0 cm lijeva, 2,5 cm gornja, 2,5 cm donja i 2,0 cm desna.

Prored

Koristi se prored 1,5 *lines*, osim fusnota koje se pišu u *single* proredu. Tekst je potrebno pisati sa obostranim poravnanjem.

Stil pisanja

Rad treba da bude napisan srpskim književnim jezikom, ćiriličnim ili latiničnim pismom, gramatički i pravopisno tačno; bezlično, u trećem licu pasiva (npr. „**Ispitano je...**“ ili „**sadržaj vitamina je određen...**“, a ne „sadržaj vitamina smo odredili“).

Označavanje stranica

Stranice trebaju biti označene rednim brojem (dolje desno), pri čemu se prva brojčana oznaka stranice stavlja na prvu stranicu rada (iza Sadržaja).

Fontovi

- tekst na koricama i naslovnoj strani završnog rada (ilustracija:Prilog 2);
- tekst Sadržaja:12 pt; naslov Sadržaja 16 pt, **boldovano**;
- naslove poglavlja npr. **(1. UVOD)**: 20 pt, boldovano, centrirano (na posebnim stranicama);
- naslove podpoglavlja (2.1., 2.1.1.): 14 pt, malim slovima, boldovano;
- tekst zabilješki, tekst zaglavlja i podnožja: 10 pt, jednostruki prored;
- tekst u tablicama i slikama: 10 ili 11 pt (po potrebi i manji)

Neispravno

1. УВОД

2. ТЕОРИЈСКИ ДИО

2.1. Наслов поглавља

2.1.1. Наслов потпоглавља

2.2. Наслов поглавља

2.3. Наслов поглавља

2.4. Наслов поглавља

1. УВОД

2. ТЕОРИЈСКИ ДИО

2.1. Наслов поглавља

Поднаслов

2.2. Наслов поглавља

2.3. Наслов поглавља

2.4. Наслов поглавља

1. УВОД

2. ТЕОРИЈСКИ ДИО

2.1. Наслов поглавља

2.1.1. Наслов потпоглавља

2.1.2. Наслов потпоглавља

2.2. Наслов поглавља

2.3. Наслов поглавља

2.4. Наслов поглавља

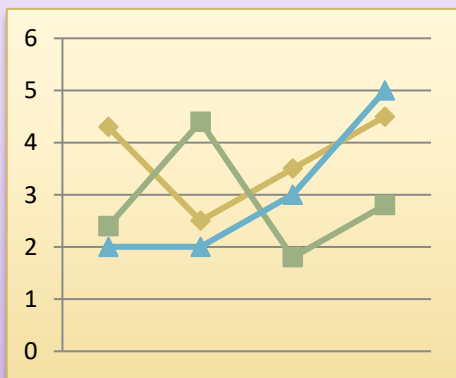
Tabele

- Svaka tabela mora imati naslov i mora biti numerisana.
- Naslov tabele dolazi iznad nje.
- Naziv tabele treba odabrati tako da odražava smisao podataka koji prikazuje slovom.

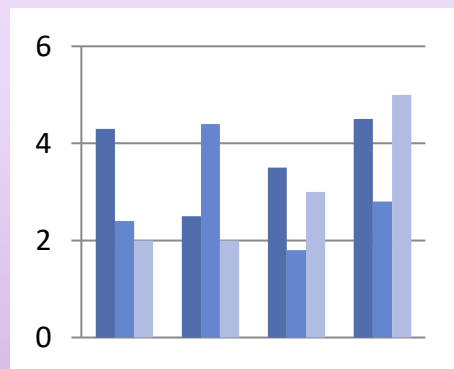
Tabela 1. Xyxxx.....

Slike

- Pod slikama se podrazumijevaju grafikoni, histogrami, mape, sheme, fotografije i sl.
- Naslov slike dolazi **ispod nje** i svaka slika mora biti numerisana
- Naziv slike piše se velikim početnim slovom i treba ga odabrati tako da odražava njen smisao.

Slika 1. Xyxxx.....

Slika 2. Xyxxx.....

Formule

- Formule se obilježavaju brojem u maloj zagradi, npr.

$$F = m \cdot a \quad (1)$$

- Obvezna je upotreba jedinica SI (Međunarodni sistem mjernih jedinica).

Navođenje literature

Popis literature navodi se na kraju rada. Kao literaturu je najbolje koristiti stručne knjige i časopise.

Prema Vankuver formatu

- Reference se navode pod rednim brojem pod kojim se pojavljuju u popisu, u uglastim npr. [1] ili ovalnim (1) zagradama.
- Dakle, kada se neka referenca citira i kasnije u tekstu, ima isti redni broj.

Primjer citirane literature:

[1] Poor, H.: "An Introduction to Signal Detection and Estimation", New York, Springer-Verlag, 1985.

[2] Vainio, O. Ovaska, S. J.: „Multistage Adaptive Filters for In-Phase Processing of Line-Frequency Signals“, IEEE Trans. Ind. Electron. Vol. 44, No. 2, pp.258.264, 1997.

[3] Williams, J.: "Narrow-band analyzer", doktorska disertacija, Dept. Elect. Eng., Harvard Univ., Cambridge, MA, 1993.

[4] Ally, M.: "Osnovne obrazovne teorije online učenja", s Interneta, <http://www.cernet.hr/casopis/38/clanci/3>. 11. maja 2009.

Harvard citiranje

Reference se pišu po abecedi prezimena prvog autora na radu, a u tekstu se pojavljivanje referenci označava u zagradi:

- ✓ ako je **jedan autor** na radu, piše se samo prezime prvog autora i godina, npr. (Milanović, 2009);
- ✓ ako su **dva autora** piše se prezime prvog i drugog autora i godina, npr. (Milanović i Marić, 2005);
- ✓ ako su tri ili više autora, piše se samo prezime prvog autora i saradnici, godina., npr. (Milanović i sar., 1999).

Časopis:

Renner, G., Pongratz, K., Braunegg, G. (1996): Production of poly (3-hydroxybutyrate-co-4- hydroxybutyrate) by Comamonas testosteronii A3. *Food technol.biotechnol.* **34**, 91 -95.

Knjiga:

-Timbrell, J. A. (1995): Introduction to toxicology, 2. izd., Taylor&Francis, London.

Rad u zborniku radova sa kongresa:

Van Lovaren, H., Vos., J. G. (1991): Immune suppression by food contaminants. Proceedings of the interdisciplinary conference on Effects of food on the immune and hormonal systems. EURO FOOD TOX III, Zurich, str. 39-46.

Web-stranica:

Anonymous, Sirovine i sastojci energetskih pločica, 2002., <http://www.vitamini.hr>, pristupljeno 11.11.2002.